

รายงานผล

การถอดบทเรียน "กลุ่มเพื่อนร่วมใจเกษตรกรอินทรีย์"

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เครือข่าย ผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์

หมู่ 4 บ้านคลองมะละกอ ตำบลสระขวัญ

อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

ประจำปี ๒๕๖๓

สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ได้จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของ กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อวัตถุประสงค์เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนโดยมีเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบการเรียนรู้โดยการเน้นประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และพัฒนากระบวนการผลิต

ในเอกสารรายงานฉบับนี้จะไม่กล่าวถึงการดำเนินการของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรศูนย์หลัก แต่กล่าวถึงศูนย์เครือข่าย ซึ่งศูนย์เครือข่ายที่ผลิตสินค้านี้ มีชื่อเสียงของอำเภอเมืองสระแก้ว มีการบริหารงานเป็นระบบมีสมาชิกกลุ่มที่รวมตัวกันเหนียวแน่น และที่สำคัญสมาชิกทุกคนมีรายได้จากการทำกิจกรรม ซึ่งในการถอดบทเรียนของศูนย์เครือข่ายนี้ไม่ได้มุ่งหวังในวิชาการมากนัก แต่จะค้นหาบทเรียนอันซึ่งจะนำมาถึงความสำเร็จในการรวมกลุ่มทำกิจกรรม ที่ให้เกิดความยั่งยืนสมาชิกมีรายได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมและกำหนดอนาคตของกลุ่มว่าจะเดินไปในทิศทางใด และที่สำคัญที่สุด สมาชิกที่ร่วมกันทำกิจกรรมที่มีความสุขกับกิจกรรม มีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

การถอดบทเรียนของศูนย์เครือข่าย ในหัวข้อ "กลุ่มเพื่อนใจอินทรี" บทเรียนที่ถอดได้อาจจะเป็นประโยชน์ให้กับนักส่งเสริมการเกษตร นำไปปรับใช้กับงานในหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบ และขอขอบคุณสมาชิกกลุ่มเพื่อนใจเกษตรอินทรีที่มาให้ข้อมูล

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
กุมภาพันธ์ 2563

สารบัญ

๒๐๖๖
๑ | บทนำ

๒๐๖๖
๒ | มูลเหตุจูงใจ

๒๐๖๖
๓ | กิจกรรม
ของกลุ่ม

๒๐๖๖
๕ | ผลการ
ถอดบทเรียน

๒๐๖๖
๙ | คณะ
ผู้จัดทำ

บทนำ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ตั้งอยู่ที่บ้านคลองมะละกอ บ้านเลขที่ 334 หมู่ 14 บ้านคลองมะละกอ ตำบลสระขวัญ อำเภอเมืองสระแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของที่ว่าการอำเภอเมืองสระแก้ว ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมือง 45 กิโลเมตร เดินทางไปตามถนนหมายเลข สก 3026 ลักษณะศูนย์เรียนรู้มีอาคารที่ทำการหรือที่ประชุมและอบรม รองรับผู้อบรมหรือเข้าประชุม 30 คน มีอาคารผลิตปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ขนาด 15X18 เมตร และโรงเรือนพลาสติกคัดเลือกแสงขนาด 6X20 เมตร จำนวน 3 หลัง มีแปลงปลูกพืชผักประมาณ 1 ไร่ ไม้ผล 15 ไร่ พืชไร่ 10 ไร่ ศูนย์ดำเนินการมาประมาณ 6 ปี

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสระแก้ว ได้คัดเลือกจุดหรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหรือศูนย์เครือข่ายผลิตปุ๋ยอินทรีย์ หมู่ 14 ตำบลสระขวัญ เป็นแหล่งเรียนรู้ เพราะมีองค์ประกอบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเกษตรกรที่มีความต้องการเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ

ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศูนย์เครือข่าย) ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ได้มีสมาชิกของศูนย์ฯหรือกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน 1 กลุ่ม สมาชิกจำนวน 30 คน ได้ตั้งชื่อว่า “กลุ่มเพื่อนใจอินทรีย์” โดยมีนายยุทธพงษ์ รัตนวิทย์ เป็นประธานศูนย์ฯ และประธาน “กลุ่มเพื่อนใจอินทรีย์”

मुखलखतुखुङखुङ

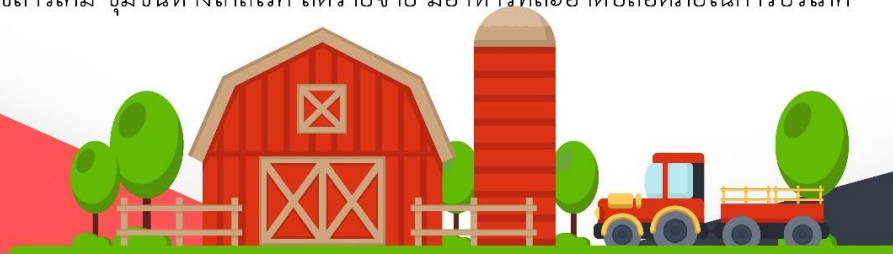
บ้านคลองมะละกอก หมู่ 14 แยกตัวมาจากบ้านคลองอ่าง หมู่ 8 ตำบลสระขวัญ อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว มีผู้ใหญ่บ้านผ่านมาแล้ว 2 คน ผู้คนและประชากรในหมู่บ้านเป็นคนที่อพยพมาจากจังหวัดบุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ปราจีนบุรี ทำให้ในหมู่บ้านมีคนหลายท้องถิ่น แต่ผู้คนหรือประชากรในหมู่บ้านก็มีความสามัคคีกันเป็นอย่างดี ถึงแม้จะมีความขัดแย้งบ้างก็มีแบบเล็กน้อย สามารถพูดคุยกันได้

เมื่อปี 2556 ทางราชการได้มาออกให้บริการอำเภอเคลื่อนที่ ณ ศาลากลางบ้านมีหน่วยงานราชการให้บริการ ออกบูรจัดนิทรรศการในครั้งนั้น ประธานคือ นายยุทธพงษ์ รัตนวิทย์ ได้นำปุ๋ยหมักไปร่วมจัดนิทรรศการด้วย และนำไปแจกให้เกษตรกรที่มาร่วมงาน ปรากฏว่าเกษตรกรที่ได้รับแจกนำไปใช้ได้ผลดี ประหยัด สามารถทำเองได้

เมื่อเกษตรกรที่ได้นำปุ๋ยหมักไปใช้ได้ผลดีกับพืชผักที่ปลูก จึงรวมตัวกันประมาณ 4-5 คน มาร่วมเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ กับนายยุทธพงษ์ รัตนวิทย์ เมื่อผลิตได้ก็นำไปใช้กับพืชผักของตนเอง ปรากฏว่าได้ผลดีเช่นกัน หลังจากนั้นหน่วยงานราชการก็เข้ามาสนับสนุน วิธีการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์แบบสูตรต่างๆ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตไปด้วย ผลิตได้ก็จำหน่ายไปบ้าง หลังจากที่ใช้เองแล้ว

เกิดสมาชิกรุ่นที่ 2 เนื่องจากสมาชิกรุ่นที่ 1 จำนวน 4-5 คนที่ผลิตปุ๋ยในรุ่นแรกได้นำไปแจกหรือมอบให้กับ วัด โรงเรียน และเพื่อนบ้าน ซึ่งผลที่ได้ก็ปรากฏว่าได้ผลดี จึงมีสมาชิกรุ่นที่ 2 ชักชวนกันมาทำปุ๋ยอีก 10-15 คน เมื่อสมาชิกรุ่นที่ 2 เริ่มมีมากขึ้น กิจกรรมที่ต้องดำเนินไปในที่เพิ่มปริมาณมากขึ้น และที่สำคัญทุกคนที่มาร่วมกิจกรรมทำปุ๋ยก็ต้องปลูกผักเองที่บ้านด้วย ด้วยเหตุผลที่สมาชิกเห็นว่าการทำปุ๋ยหมักเองใช้เอง เป็นอะไรที่ตอบโจทย์ในการทำการเกษตร เพราะสามารถลดต้นทุนและพืชผักที่ปลูกมีความปลอดภัย ไร้สารพิษและสารเคมี หรือที่เรียกว่าผักสะอาดปลอดภัยต่อบริโภคปัจจุบันมีสมาชิกรุ่นที่ 3 เข้ามาสมทบอีกรอบเป็น 25 รายสมาชิกทุกคนทำกิจกรรมด้วยกันทุกครั้ง และทุกครั้งมาด้วยใจทางกลุ่มก็ไม่ได้บังคับว่าจะมาหรือไม่ก็ได้ แต่สมาชิกทุกคนก็มาด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ

สมาชิกทุกคนที่มาร่วมตัวกันภายใต้การนำของประธานยุทธพงษ์ รัตนวิทย์ คิดว่า เป็นกลุ่มที่ตอบโจทย์ของตนเองตอบสนองปัญหาและความต้องการของตนเอง เป็นกิจกรรมที่ดี ต่อตนเอง ดีต่อสุขภาพ ดีต่อครอบครัว และชุมชน ลดการใช้สารเคมี ชุมชนห่างไกลโรค ลดรายจ่าย มีอาหารที่สะอาดปลอดภัยในการบริโภค

กิจกรรม ของกลุ่ม

สิ่งที่กลุ่มไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นหลังจากที่รวมตัวกันทำกิจกรรมปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์คือ สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ไร่นาสวนของตนเองและชุมชน ลดการใช้สารเคมี สุขภาพของตนเองและคนในครอบครัวดีขึ้นและที่สำคัญที่สุดคือ การได้ทำกิจกรรมร่วมกัน สมาชิกทุกคนได้มิตรภาพที่ดีได้ความรัก ความห่วงใยจากสมาชิกทุกคนมีการแบ่งปัน อาหารหรือพืชผลทางการเกษตรที่ตนเองผลิตขึ้น เช่น แดงโมแลกกับผักกาดหรือฟักทอง หรือการแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นพืชผัก ไม้ผล พืชไร่ ซึ่งสมาชิกทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “อะไรทำด้วยหัวใจและความรักยิ่งใหญ่เสมอ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นเรื่องเล็ก หรือเรื่องใหญ่โตอะไร”

สมาชิกของกลุ่มทุกคนทราบดีว่า อะไรที่ทำด้วยหัวใจและความรักนั้นยิ่งใหญ่เสมอ ผลที่ตามมาหลังจากทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองแล้วผักที่ปลูกหรือผลิตได้ก็เริ่มมีชื่อเสียง ผลิตขายไม่พอกับความต้องการของตลาด มีคำสั่งซื้อเข้ามาตลอด

ปัจจุบัน กลุ่มเพื่อนใจเกษตรกรอินทรีย์ มีผลิตภัณฑ์ 3 อย่าง คือ พืชผักปลอดภัยจากสารพิษ ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์ ดินปลูกบรรจุถุง มีโลโก้เป็นรูปเมล็ดแตงโม ซึ่งหมายถึงสัญลักษณ์ของการขยายพันธุ์เป็นไปแบบยั่งยืน เปรียบเหมือนกับลักษณะการดำเนินการของกลุ่ม

สมาชิกทุกคนปลูกผักเอง และได้การรับรองจากมูลนิธิเกษตรกรไทยหรือ PGS ออร์แกนิก โดยมูลนิธิเป็นผู้ออกใบรับรองให้ทุกคน และสมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะไปตรวจของคนอื่นได้และมีสิทธิที่จะให้หรือคัดค้านการให้ใบรับรอง เรียกว่า เป็นการรับรองแบบกลุ่ม (PGS) นี้คือหัวใจสำคัญอันที่จะนำมาซึ่งการผลิตผักปลอดภัยสู่ตลาดผู้บริโภค

ประธานยุทธพงษ์ รัตนวิทย์ ได้ให้สมาชิกทุกคนปลูกผักในพื้นที่ของตนเองและต้องผ่านการรับรอง PGS ของมูลนิธิเกษตรกรไทย มีแผนการปลูกผักแก่สมาชิก ใครจะปลูกก่อน ปลูกหลัง ปลูกพืชผักชนิดใด กำหนดปฏิทินให้ชัดเจนเพื่อที่จะให้ผลผลิตออกสู่ตลาดแบบไม่ขาดช่วงมีทุกวัน และผลผลิตที่ได้ต้องปลอดภัย 100%

ตลาดส่งขายผักที่สำคัญของสมาชิกคือ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว โดยจะนำไปขายในวันจันทร์ อังคาร พุธที่สดดี และศุกร์ สมาชิกทุกคนต้องแพ็คบรรจุใส่ถุง ราคาถุงละ 10 บาท ถึง 20 บาท ในถุงบรรจุ มีรหัสสมาชิกกลุ่มเพื่อที่จะตรวจสอบแบบย้อนกลับได้ว่าผลผลิตในถุงนี้มาจากใครและทางโรงพยาบาลก็จะตรวจซ้ำอีกครั้งก่อนจำหน่ายเพื่อความมั่นใจของผู้บริโภค

กิจกรรม ของกลุ่ม

การบริหารจัดการการขาย กลุ่มเพื่อนใจเกษตรกรอินทรีย์จัดแบ่งงานให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมโดยจัดเวรไปขาย ครั้งละ 2 คน ซึ่งตั้งกติกาไว้ว่า ต้องขายให้ได้ไม่ต่ำกว่าวันละหรือครั้งละ 3,000 บาท จึงจะได้ค่าเบี่ยเลี้ยงเป็นค่า ข้าวคนละ 30 บาท จำนวน 2 คน และค่าเช่ารถอีก 300 บาท แต่ถ้าขายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท สมาชิกที่ไปขาย 2 คน นั้นจะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง ซึ่งในความเป็นจริงนั้นทางกลุ่มเพื่อนอินทรีย์ขายได้วันละไม่ต่ำกว่า 3,600 บาทต่อ ครั้งต่อวัน อาทิตย์หนึ่งกลุ่มจะมีเงินเข้าสมาชิก 14,400 บาท หัก 10% นำมาเข้ากลุ่ม หนึ่งอาทิตย์กลุ่มจะมีรายได้ 5,760 บาท สมาชิก จะมีรายได้ 57,600 บาท/เดือน ปีนี้สมาชิกมีรายได้ 691,200 บาท ในการบริหารจัดการบัญชีก็มี สมาชิกที่มีความรู้คอยทำบัญชีให้ โดยมีการเคลียร์หรือจ่ายเงินให้วันต่อวันสมาชิกท่านใดส่งผักมากก็ได้มากส่งน้อยก็ได้ น้อยที่สำคัญทุกกลุ่มมีรหัสสมาชิกติดไว้เพื่อตรวจสอบย้อนกลับ

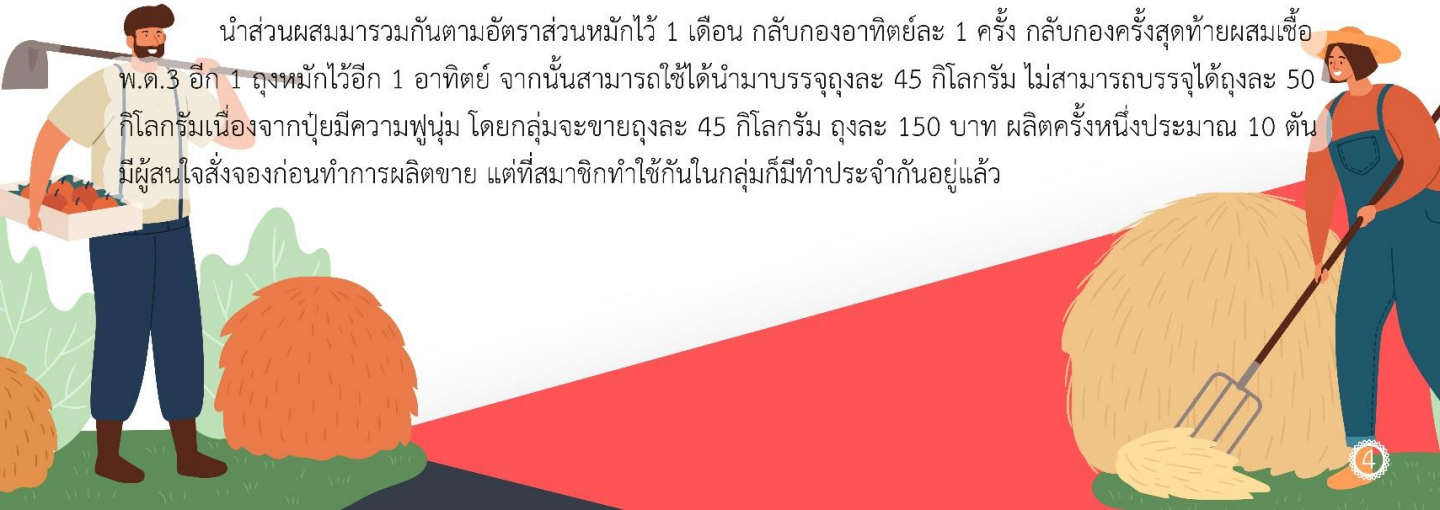
กิจกรรมต้องเดินหน้า เพราะมีชื่อเสียงด้านความปลอดภัยทางด้านอาหารและการรับรองแบบ PGS แล้วต้อง ก้าวต่อไปอะไรที่ทำด้วยหัวใจยิ่งใหญ่เสมอ สมาชิกกลุ่มบางคนได้กู้เงิน ธกส. จัดซื้อมุ้งพลาสติกคัดเลือกแสงขนาด 6X24 เมตร เพื่อปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอีกหลายมุ้ง แต่ยังคงไม่พอ กับสมาชิก และปริมาณความต้องการของผู้ซื้อ

สำหรับสูตรปุ๋ยที่กลุ่มเพื่อนใจเกษตรกรอินทรีย์ผลิตก็ไม่ได้ปิดบังสูตรเอาไว้ พร้อมทั้งจะเผยแพร่ให้คนสนใจ ดังนี้

- สูตรปุ๋ย เพื่อนใจเกษตรกรอินทรีย์
1. ชีเเพาะจากโรงงานอ้อย	400	กิโลกรัม
2. กากมันสำปะหลัง	400	กิโลกรัม
3. ชีวูว	170	กิโลกรัม
4. น้ำหมัก	8	ลิตร
5. พด.1	1	ถุง
6. พด.3	1	ถุง

วิธีทำ

นำส่วนผสมมารวมกันตามอัตราส่วนหมักไว้ 1 เดือน กลับกองอาทิตย์ละ 1 ครั้ง กลับกองครั้งสุดท้ายผสมเชื้อ พด.3 อีก 1 ถุงหมักไว้อีก 1 อาทิตย์ จากนั้นสามารถใช้ได้นำมาบรรจุถุงละ 45 กิโลกรัม ไม่สามารถบรรจุได้ถุงละ 50 กิโลกรัมเนื่องจากปุ๋ยมีความฟูม โดยกลุ่มจะขายถุงละ 45 กิโลกรัม ถุงละ 150 บาท ผลิตครั้งหนึ่งประมาณ 10 ตัน มีผู้สนใจสั่งจองก่อนทำการผลิตขาย แต่ที่สมาชิกทำใช้กันในกลุ่มก็มีทำประจำกันอยู่แล้ว

ผลการถอดบทเรียน การรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่ม

เหตุผลในการจัดตั้งกลุ่ม “เพื่อนใจเกษตรกรอินทรีย์”

1. ได้รับผลกระทบจากการใช้ชีวิตประจำวันต้องเกี่ยวข้องกับสารเคมี เช่น ยาฆ่าแมลง สารเคมี
2. การบริโภคอาหารที่ปนเปื้อนสารเคมีอยู่ตลอด
3. ต้นทุนการทำเกษตรมีอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี (ต้นทุนสูง)
4. กลัวโรคร้ายที่เกิดจากสารเคมี
5. สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมีทำการเกษตร
6. ความห่วงใยในสุขภาพของตนเองและครอบครัว

จากเหตุผลดังกล่าวนับว่าเป็นปัญหาหรือโจทย์ใหญ่ที่ต้องแก้ไข การรวมกลุ่มเพื่อนใจเกษตรกรอินทรีย์เป็นการรวมกลุ่มแบบกระโดดจากข้างใน เป็นความต้องการที่แท้จริงของหัวใจความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ซึ่งการกระโดดจากข้างในมักจะทำให้กลุ่มมีความยั่งยืน การรวมตัวเป็นไปอย่างเหนียวแน่นและมีความสามัคคี เอื้ออาทรในสมาชิกกลุ่ม เพราะปัญหาที่ต้องแก้ไขมีลักษณะคล้ายกัน

ผลการถอดบทเรียน

การบริหารจัดการและกิจกรรมกลุ่ม

3.2 องค์ประกอบของกลุ่มและการบริหารจัดการ

กลุ่มมีการบริหารจัดการแบบประชาธิปไตยทุกคนมีหนึ่งเสียงดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ มีการวางแผนการผลิตที่ชัดเจนมีตลาดนำการผลิตมาใช้ระบบการตรวจรับรองแบบกลุ่ม PGS มีการประชุมประจำเดือน กำหนดทำกิจกรรมในปฏิทินที่แน่นอนวางแผนเป็นรายเดือนและรายปี การบริหารเรื่องเงินมีบัญชีของกลุ่มและสมาชิกทุกคนมีการจัดสรรรายได้โดยหัก 10 % เข้ากลุ่มทุกครั้ง

3.3 กิจกรรมและการบริหารของกลุ่ม

1. เป็นแหล่งเรียนรู้ อบรม ประชุม ศึกษาดูงานของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปรวมถึงหน่วยงานราชการที่มาขอใช้สถานที่ทำกิจกรรม
2. กิจกรรมเพื่อสังคม มีการบริจาคปุ๋ยหมัก, ปุ๋ยอินทรีย์ และพืชผักที่กลุ่มผลิตได้แบ่งปันให้วัดและโรงเรียนนำไปใช้ รวมถึงให้ผักไปกับโรงเรียนเพื่อประกอบเป็นอาหารกลางวัน
3. กิจกรรมลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากสมาชิกรวมตัวกันผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองจึงเป็นการลดต้นทุนการผลิต
4. การวางแผนการผลิต “กลุ่มเพื่อนใจอินทรีย์” มีการวางแผนการปลูกผักที่จะทำให้ส่งตลาดได้ตลอดไม่ขาดตอน และการผลิตปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ จะต้องมีการสั่งซื้อเข้ามาก่อนจึงจะผลิตให้ เรียกว่า ตลาดนำการผลิต
5. การนำผลผลิตไปขายที่ตลาดหรือโรงพยาบาลจะตั้งเวรไปจำหน่าย วันละ 2 คน และได้กำหนดกติกาไว้ชัดเจนถ้าขายได้มากกว่าวันละ 3,000 บาทได้ค่าข้าวมี้อละ 30 บาท และค่ารถ 300 บาทต่อครั้ง

ผลการถอดบทเรียน

การบริหารจัดการและกิจกรรมกลุ่ม

3.4 เป้าหมายของกลุ่ม

1. เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกทุกคน มีอาหารสะอาดปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน มีรายได้ประจำจากการขายผัก
2. ผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ให้กับสมาชิกและชุมชนนำไปใช้
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน
4. ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ครอบครัวมีความสุขทำให้ชุมชนเข้มแข็งไปด้วย

3.5 การพัฒนากลุ่มและสมาชิกให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ

1. แบ่งงานกันทำตามภารกิจที่ได้รับมอบ เช่น การหาปัจจัยทำปุ๋ย, การแบ่งเวรไปขายผัก
2. ให้นำหน่วยงานราชการมาให้ความรู้ใหม่ๆ
3. จัดให้สมาชิกได้ไปศึกษาดูงาน
4. ประชุมสมาชิกเป็นประจำ

3.6 การสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงเครือข่าย

1. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
  - สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
  - สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว
  - สภาเกษตรกร
  - อบจ.
  - โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว
2. หน่วยงานภาคเอกชน
  - มูลนิธิเกษตรไทย
  - ตลาดสี่มุมเมือง
  - ตลาดไท

ผลการถอดบทเรียน การบริหารจัดการและกิจกรรมกลุ่ม

3.7 ปัญหาและวิธีการแก้ไข

1. ปัญหาผลผลิตออกสู่ตลาดแบบไม่ต่อเนื่อง เช่น ผักที่ปลูกบางครั้งไม่สามารถผลิตได้
  - แนวทางแก้ไขของกลุ่ม แบ่งชนิดพืชหรือกระจายชนิดพืชที่ตลาดต้องการให้สมาชิกหลายๆ คนปลูกเพื่อลดอัตราเสี่ยง
2. ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
  - แนวทางแก้ไขของกลุ่ม ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว โครงการชลประทานสระแก้วเพื่อแก้ไขแล้ว
3. ผลผลิตไม่พอกับความต้องการ เช่น ผลิตปุ๋ยได้น้อยครั้งละไม่เกิน 20 ตัน
  - แนวทางแก้ไขของกลุ่ม จะต้องหาพื้นที่การจัดทำปุ๋ยเพิ่มขึ้นเพราะต้องใช้พื้นที่ในการหมักและกลับกอง
4. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ “กลุ่มเพื่อนใจอินทรีย์”
  1. ได้ผู้นำที่เข้มแข็ง เสียสละ มีความรู้ความสามารถ
  2. กิจกรรมตอบโจทย์หรือความต้องการของสมาชิก
  3. สมาชิกมีความรับผิดชอบในกิจกรรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสมอ
  4. สมาชิกทำด้วยหัวใจที่ระเบิดจากข้างใน รับผิดชอบตัวเองคนรอบข้างชุมชนและสังคม
  5. การบริหารงานที่ทุกคนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ
  6. กิจกรรมไม่ได้ทำเพื่อตนเองเท่านั้นแต่ยังแบ่งปันให้ผู้คนและสังคมรอบข้าง
  7. ความรักและความสามัคคีในหมู่คณะเป็นหัวใจสำคัญ

คณะผู้จัดทำ

ถอดบทเรียน "เพื่อนใจอินทรีย์"

ที่ปรึกษา

นายประจักษ์ ประสงค์สุข เกษตรจังหวัดสระแก้ว

คณะทำงาน

นายจงสวัสดิ์ มณีจอม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
น.ส.ธันดดา ปัทมเกตุ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
น.ส.นุศรา ชื่นเตียน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นายปิยะวัฒน์ ทองแท่งใหญ่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ผู้ให้ข้อมูล

สมาชิกกลุ่ม "เพื่อนใจอินทรีย์"

กรมส่งเสริมการเกษตร
Department of Agricultural Extension

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
Sakaeo Provincial Agricultural Extension Office

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

โทร 0 3725 8042-4 โทรสาร 0 3725 8044

E-mail: Sakaeo@doae.go.th

www.sakaeo.doae.go.th